

ADAM

Balada

Den soudný! Zem se rozevřena šklebí,
 trub hromy letí světem, bijou k nebi,
 jež v jasu se jak zlatá brána klene;
 a bílé lidstvo spěchá v houfném chvatu,
 jak bouř, když bílé páry krajem žene,
 k soudnímu místu, skalám Josafatu.
 5 Bůh zasedl, mráz širým lidstvem běží.
 „Kde mešká Adam, což snad ještě leží?“
 Však Adama již anděl Uriel
 skrz němé řady k stupňům trůnu vede,
 a otec Adam — jak by před trestem se chvěl —
 10 má oči splašené a tváře bledé.
 „On nespal již, však lestně oči svíral
 a ruce mé se ze vší síly vzpíral!“
 Vtom Adam padl k zemi, na kolena,
 práh trůnu čelem bije, žalně stená:
 15 „Ach, pane, pane, milostivě hled,
 a vzpomeň, co se stalo v onom čase —
 já sice nevím, proč mě budíš teď,
však bojím se, že oženíš mne zase!“

Kmotře Hátě, sužované vdově,
 zapálil blesk v městě Kocourkově
 starou stodolu. — Tam vizme Hátu,
 kterak rozběhla se k magistrátu,
 5 kdežto na základě svého práva
 pánaboha v obžalobu dává:
 „Velemocní konšelé a páni,
 moudří v radě, chytří ve konání!
 Smilujte se nad vdoviným steskem:
 10 pánbůh stodolu mně spálil bleskem!“ —
 Souhlasili vesměs moudří páni
 v tom, že žhář jest hoden potrestání,
 na to však byl jejich rozum malý,
 jak by před soud svůj ho obeslali.
 15 Náhle zvolal kdosi: „Mám to! Ajta!
 Pošleme proň Vaňka policajta;
 on zná ve všem zakročiti směle.“
 V tom se zalíbilo radě celé.
 Policajt si dvakrát říkat nedal,
 20 vypravil se — pánaboha hledal,
 prošel město, prošel okres celý —
 pánaboha nikde neviděli.
 Co měl smutný policajt si počít?
 Když mu bylo před magistrát kročit,
 25 bil se v prsa, třikrát volal „běda!“,
 že se pánbůh nikde najít nedá. —
 Napjaly svůj rozum moudré hlavy,
 a ta ze všech nejmoudřejších praví:
 „Vyhráno jest! Pomoc v okamžiku!
 30 Soused Bárta smrt má na jazyku;
 již se vyzpovídal — duše čistá
 na cestu se k pánubohu chystá.

Proto navrhuji, milí páni,
že vzít může naše obeslání!“ —
Návrh tento v radě došel chvály. —
Ve světě se tomu arci smáli.
Já pak, poznav vzácnou tuto látku,
do veršů jsem dal ji na památku.

BALADA LITERÁRNÍ

*Od Antonína Barborky,
spravedlivého spisovatele veršem i prózou*

Mladý básník miloval ji,
víc než svoje blaho,
ona — Dorna její jméno —
ona nechtěla ho.

5 Takhle se mu jenom smála,
ba i pošklíbala,
od rána se do večera
tygru podobala.

10 Bodala ho zlými slovy,
štípala ho vtipy,
že mu celým tělem jely
ohnivé jak šípy.

15 A když ho už nadosmrti
bídň ubodala,
srdce z těla vytrhla mu —
do hrnku je dala!

20 Hrnek k ohni postavila,
do ohně se dívá,
slyš — to srdce básníkovo
vaří se a zpívá!

A u kamen Dorna sedí,
slouchá, sotva dýše,
arch papíru v ruce drží,
píše, píše, píše.

25 Příkladá jak pomínutá,
vaří, peče, škvaří,
přítom píšouc syčí: „Hehe,
tuhleto se daří!“

30 Srdce je už vyvařeno,
Dorna archy skládá,
sešívá je bílou nití,
praví: „To jsem ráda!“ —

35 A teď Dorna — nelítostná,
děsná ukrutnice! —
rok co rok vydává písni
svazek, ba i více.

Je smutno zase v Čechách. Dusný mrak nás tíží,
kam oko pohlédne, pých se zlobou se pájí,
krok za krokem se zpupný Němec s Čechem sváří,
a horší doba ještě blíž a blíž se plíží.

6 Dřív také nebývalo v Čechách blahé shody,
však Čecha urazit se musil Němec stříci —
než o tom nedobře se mluví na ulici:
já myslím, abychom šli do hospody!

10 Pij, bratře! Byl jsi také v Chebu na své cestě?
Nu vidíš! Jméno Kalvent, po tak mnohém věku,
tam v živé paměti a v hojném lidu vděku,
Jan Kalvent, klempíř Čech, a v praněmeckém městě!
Jen vyslov jméno to a hned jsou kolem hody;
na každé tváři zablyskne se úsměv hravý,
15 prst zdvihá se, ret špulí se a chvatně praví:
„Já myslím, abychom šli do hospody!“

Zle bylo v Chebu kdysi. Vodní strže, záry
vše vůkol hubily a přední města pání
se sešli na radnici, každý by své zdání
20 zde pronesl, jak nalézt vhodné k tomu káry.
Den celý seděli a přec jen bez dohody;
tu povstal Kalvent: „Slyšte mého také hlasu —
hřích smrtelný tak mařit předraženého času,
já myslím, abychom šli do hospody!“

25 Smích, tleskání a již se všichni hrnou k „Hradu“.
Tam od stvoření světa dobrý nápoj býval,
vždyť vypravují, pilně z konve že tam pival
sám proslavený ten náš Jiřík z Poděbradů.
„Sem, hospodo, té tvojí ochmelené vody!“

30 a pili, zpívali a „bratříčkú“ se zvali,
Jan Kalvent žil, vždy zase v sboru pozařvali:
„Já myslím, abychom šli do hospody!“

Takž byli vesele až k ránu pohromadě.
Pak vyšli. — „To je mi teď divně!“ — „A mně taky!“
35 „Mně třesou ruce se.“ — „Mně zkalily se zraky.“ —
„Mně huba drkotá v tom náhlém ranním chladě!“ —
„A kdo tím vinen?“ — „Z Kalventa ty škody!
On radil nám sem jít, ať teď zas dále radí!“
A Kalvent s úsměvem si dlouhou bradu hladí:
40 „Já myslím, abychom šli do hospody!“

A vskutku zpět se hrnou, znovu pijí! — Doma
však zatím zle! Noc nekonečná, beze spaní,
a sotva den se rozbřesk, v houf se hrnou paní
se zrakem usazeným, chvějícíma rtoma.
45 „Kde jsou?“ — „Já nevím!“ — „Kdož zná všechny
mužské svody!“
„Jsou ještě v radě?“ — „Odnikud ach ani slova!“
A teď tu přichází též žínka Kalventova —:
„Já myslím, abychom šly do hospody!“

Ten jástot, výskot — městem se to ozývalo!
50 „Pojď, ženo!“ — „Zlato!“ každý zve si žínku svoji. —
„Sem pro mou holubici honem konev dvojí!“ —
tak blaho v Chebu dosud nikdy nebývalo!
Hle, mužský baret vedle čepce z alamódy —
blaženost v tvářích, jiskru ve každíčském oku
35 a v hrdlech píseň, pak zas zavýsknutou sloku:
„Já myslím, abychom šli do hospody!“

Dej nalít, bratře! — Moudrý v dějinách se učí.
Kde pravý muž, se říká, je též pravá brada,
a často pomohla již krátká, včasná rada
60 přes všechnu svízeľ, jež nás třeba k smrti mučí.

Teď v Čechách našich krásných zas se sváří rody —
ach, kéž by náhle povstal muž, muž k zulíbání,
a pěstí bouchnul, hromem houknul: „Slyšte, páni —
já myslím, abychom šli do hospody!“